

KAZUISTYKA KLINICZNA

WIESŁAWA JETHON, JERZY JETHON
Łabiszyn

OPERACYJNE USUNIĘCIE CZOPA OKRĘŻNICY W PRZEPUKLINIE MOSZNOWEJ U ŻREBAKA

Dnia 21.VI.1974 r. zgłoszono 7 miesięcznego żrebaka (ogiera) z objawami silnych bólów kolkowych. Stwierdzono przepuklinę mosznową z zawartością jelit, w których znajdował się czop wielkości dwóch pięści. Podjęto leczenie operacyjne. Wykonano premedykację i miejscowe znieczulenie zachowując przytomność zwierzęcia. Po przecięciu worka mosznowego okazało się, że w worku przepuklinowym znajduje się lewy dolny pokład okrężnicy dużej. Przesunięcie czopa okazało się niemożliwe ze względu na małe wrota przepuklinowe. Wykonano cięcie okrężnicy — przeprowadzono je równoległe do jej przebiegu aby uniknąć ewentualnego późniejszego zwężenia światła tego odcinka jelita.

Po usunięciu czopa nastąpił wzmożony ruch perystaltyczny jelit, który spowodował wydostawanie się na zewnątrz przez otwór w okrężnicy nagromadzonych w dużej ilości płynów i gazów z przedniego odcinka przewodu pokarmowego. To poniekąd samoczynne opróżnianie jelit trwało około 20 minut. Po upływie tego czasu zeszyto okrężnicę dwupiętrowo szwem Lamberta. Zamknięcie wrót przepuklinowych jak i zeszycie rany pooperacyjnej wykonano według ogólnie przyjętych zasad. Po zabiegu operacyjnym podano osłonę antybiotykową. Ze względu na karmienie zwierzęcia mlekiem matki leczenie pooperacyjne odbywało się u właściciela. Przebieg był bez powikłań i nastąpiło w czasie 4 tygodni pełne wyleczenie.

Adres autora: lek. wet. Wiesława Jethon, ul. Barcińska 4, 89-210 Łabiszyn, pow. Szubin.

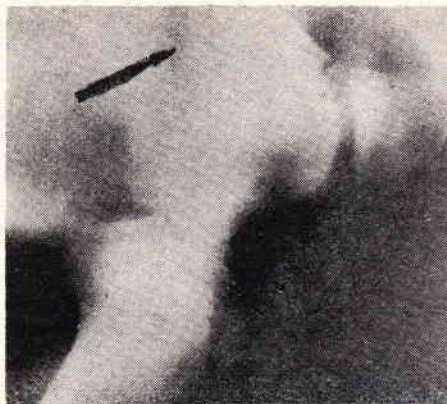
STANISŁAW LACHOWICZ,
ANDRZEJ MODRAKOWSKI

NIEZWYKŁY PRZYPADEK ZŁAMANIA KOŚCI UDOWEJ KONIA

Z Kliniki Chirurgicznej Instytutu Patologii i Terapii
Zwierząt Wydziału Weterynaryjnego AR we Wrocławiu

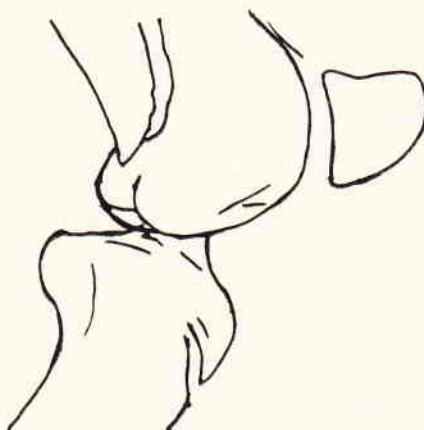
Przedstawiony przypadek dotyczący rocznego żrebaka pełnej krwi jest ciekawy ze względu na to, że objawy pozorowały zwichnięcie rzepki ku górze. Do takiego rozpoznania mogłaby skłaniać zmieniona postawa kończyny, wyprostowany staw kolanowy i skokowy oraz zgięty palec. Drugim charakterystycznym objawem przypominającym zwichnięcie rzepki był zupełny brak ruchomości w stawie kolanowym. Nawet najbardziej wyteżone próby zgięcia tego stawu pozostawały bez wyniku. Podczas poruszania się zwierzę chwilami opierało kończynę krawędzią ściany przedniej kopyta przy wyprostowanym i nieruchomym stawie kolanowym. Ostateczne rozpoznanie ustalono na podstawie badania radiologicznego. Ze względu na bardziej dogodne warunki postanowiono przeprowadzić badanie na zwierzęciu leżącym. Konia położono sposobem farmakologicznym wykorzystując do tego celu działanie eteru gwajakolowego gliceryny

„Gwajamar”. Takie postępowanie zapewniło prawidłowe umiejscowienie kasety oraz wykluczyło możliwość poruszenia kończyny podczas wykonywania zdjęcia. Badanie radiograficzne przeprowadzono przy pomocy przenośnego samoprostującego aparatu rtg. Warunki ekspozycji: 15 mA, 9 sek., odległość lampa — kaseeta 80 cm.

Ryc. 1. Złamanie kości udowej konia

Wynik badania radiologicznego: rentgenogram wykazuje podłużno-skośne złamanie części dalszej trzonu kości udowej z nasunięciem odłamów. Przemieszczony odłamek znajduje się w zgiętej, tylnej okolicy stawu kolanowego, co wyjaśniło niemożność zginania tego stawu i zarazem objawy pozorujące zwichnięcie rzepki. W tym układzie odłamów widoczna jest szeroka szpara złamania (ryc. 1).

Ryc. 2. Szkic rentgenogramu

Na tle opisanego przypadku ustalenie rozpoznania wymaga omówienia. Złamania kości udowej koni mogą dotyczyć zarówno nasady bliższej i szyjki oraz trzonu lub krętarza jak i nasady dalszej. Rozpoznawanie utrudnia umięśnienie uda i szybko zjawiający się po złamaniu obrzęk tkanek miękkich. Obrzęk, zwłaszcza po upływie pewnego czasu, stanowi przeszkodę w wykrywaniu charakterystycznych dla złamania trzeszczeń. Badanie radiologiczne tej okolicy ciała zwierząt dużych jest także trudne. Odnosi się to przede wszystkim do części bliższej kości udowej, gdzie ze względów technicznych wogóle nie daje się go przeprowadzić. Złamania przynasadowe kości udowej w stawie kolanowym mogą u koni pozorować zwichnięcie rzep-

ki ku górze. Dochodzi do tego wtedy, kiedy odłamy nasuwają się na siebie zamykając staw. Styk kłykci z kością piszczelową zostaje przy tym utrzymany. W takim przypadku rozstrzygające znaczenie w rozpoznaniu posiada badanie radiologiczne. W tym celu uzasadnione jest farmakologiczne położenie zwierzęcia przy wykorzystaniu działania bezpiecznego środka jakim jest eter gwajakolowy gliceryny. Warto także podkreślić, że leżąca pozycja przy zniesionym napięciu mięśni szkieletowych pozwala na wykrycie istotnych dla rozpoznania trzeszczeń, które ujawniają się dopiero przy bardzo silnym poruszaniu kończyną na boki i w rotacji. Natomiast w wypadku rzeczywistego

zwichnięcia rzepki zniesione napięcie mięśniowe umożliwia łatwe odprowadzenie zwichnięcia.

Złamania przynasadowe kości udowej w stawie kolanowym spotyka się głównie u koni młodych (1). Z obserwacji własnych wynika, że tego rodzaju złamania należą raczej do rzadkości. Na dowód tego w tut. klinice w ciągu minionych 25 lat nie stwierdzono ani jednego podobnego przypadku.

Piśmiennictwo

1. Lundvall R. L.: Equine Medicine Surgery. Amer. Vet. Publications INC, Illinois 1972.

Adres autora: doc. dr habil. Stanisław Lachowicz, ul. H. Sawickiej 11 m. 6, 50-362 Wrocław.

ZAGADNIENIA SPOŁECZNO-ZAWODOWE

WŁADYSŁAW LUTYŃSKI
Warszawa

Przepisy prawne dotyczące weterynarii wydane w 1974 r.

Zwalczanie chorób zwierząt

Stosownie do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27.V.1974 r. w sprawie przekazania niektórych spraw z zakresu właściwości organów administracji państwowej wyższego stopnia do właściwości organów administracji państwowej niższego stopnia (Dz. U. Nr 22, poz. 131) naczelnikom powiatów zostały m. in. przekazane następujące sprawy należące do tychczas do wojewodów na podstawie rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 22.VIII.1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych:

— wydanie decyzji zabicia zwierząt chorych i podejrzanych o przyszcycę, pomór świń, nosaciznę i cholere drobiu,

— określanie obszarów za okręgi zapowietrzzone i zagrożone przyszcycą oraz zarządzanie w nich odpowiednich środków.

Rozporządzenie Ministrów Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, Rolnictwa oraz Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 10.VIII.1974 r. w sprawie polepszenia stanu sanitarnego i czystości oraz zapobiegania każdemu chorobom psów na obszarze miast (Dz. U. Nr 31, poz. 186) nałożyło na właścicieli psów w miastach obowiązek rejestrowania psów i szczepienia przeciw wściekliznie, zawiadamiania o chorobach lub padnięciu psa, obserwacji, prowadzenia na smyczy, uregulowania opłaty sanitarno-weterynaryjnej itp. W związku z rozporządzeniem Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska wydał pismo nr MG — 2/7111 — 27 z dnia 16.XI.1974 r., a Ministerstwo Rolnictwa — Departament Weterynarii pismo nr WETzp 654w — 39/74 z dnia 21.XII.1974 r. (w sprawie szczepień przeciw wściekliznie i obserwacji psów) oraz nr WETo — 024 — 3/75 z dnia 20.I.1975 r. (w sprawie znaczków) (niepubl.).

Przez Ministerstwo Rolnictwa — Departament Weterynarii zostały wydane pisma (niepubl.):

— nr WETzp. 651/p — 1/74 z dnia 15.II.1974 r. w sprawie postępowania służby weterynaryjnej przy zwalczaniu pomoru świń,

— nr WETzp. 650/g — 5/74 z dnia 28.VIII.1974 r. w sprawie postępowania przy zwalczaniu gzwacii bydła,

— instrukcja nr 3 z dnia 31.XII.1973 r. w sprawie postępowania zapobiegawczego przy leptospirozie świń,

— nr WETzp. 651/r — 1/74 z dnia 22.I.1974 r. w sprawie szczepienia świń przeciw różnicy niezjadliwa kultura różycową Vaccina A — 70,

— nr WETzp. 650/inp z dnia 10. XII.1974 r. w spra-

wie prowadzenia zwalczania chorób inwazyjnych z budżetu centralnego,

— instrukcja nr 3 z dnia 6.XII.1974 r. zmieniająca instrukcję w sprawie postępowania przy białaczce bydła, poszerzająca zakres prowadzenia przeglądów i badań bydła na białaczkę.

Pismami nr WETgb — 643 — 7 i 12/74 z dnia 19.VII.1974 r. i 6.XII.1974 r. Ministerstwo Rolnictwa — Departament Weterynarii uregulowało sprawę badania świń na brucelozę i gruźlicę w wytypowanych chlewniach (niepubl.).

Instrukcją nr 1 Ministerstwa Rolnictwa — Departamentu Weterynarii z dnia 22.II.1974 r. zmieniono instrukcję w sprawie postępowania przy planowym zwalczaniu gruźlicy bydła w państwowych gospodarstwach rolnych, a zasady odbioru i wysyłki oraz przyjmowania transportów bydła użytkowego mające na celu ochronę bydła przed gruźlicą określono pismem Ministerstwa Rolnictwa — Departamentu Weterynarii nr WETgb — 640 — 2/74 z dnia 1.VI.1974 r. (niepubl.).

Ministerstwo Rolnictwa — Departament Weterynarii wydało:

— instrukcję nr 2 z dnia 14.V.1974 r. w sprawie programu profilaktycznego i zasad zapobiegania chorobom hodowlanym kur kierunku mięsnego stad prarodziejskich,

— instrukcję nr 4 z dnia 31.XII.1973 r. w sprawie szczepień ochronnych piskląt przeciwko chorobie Mareka (niepubl.).

Pismem nr WETzp. 656/zl — 4/74 z dnia 30.VI.1974 r. Ministerstwa Rolnictwa — Departamentu Weterynarii zostały ustalone zasady postępowania służby weterynaryjnej przy zwalczaniu zaraźliwych chorób pszczoł w strefie przygranicznej (niepubl.).

Farmaceutyczne środki

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej nr 7, pod poz. 32 ogłoszono zarządzenie Ministrów Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa z dnia 22.II.1974 r. zmieniające zarządzenie w sprawie urzędowego spisu leków stosowanych w lecznictwie zwierząt.

Instrukcja nr 6/74 Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11.VI.1974 r. w sprawie przydatności niektórych środków farmaceutycznych i artykułów sanitarnych (Dz. Urz. Min. Zdr. i Op. Społ. Nr 13, poz. 57) określiła terminy przydatności niektórych leków, w tym także stosowanych w weterynarii.